

Årsredovisning

för

ODLING I BALANS

845002-2655

Räkenskapsåret

2009



Det är viktigt med åtgärder för att undvika skadlig packning i den övre alven

Styrelsen för ODLING I BALANS får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2009.

Förvaltningsberättelse

Verksamhet

Årsrapport för Odling i Balans 2009

Odling i Balans har genomfört intressanta och viktiga aktiviteter under ännu ett år. Pilotgårdarna investerar i ny maskinteknik och på flera av gårdarna sker en fortsatt utbyggnad inom animalieområdet. På gårdarna bearbetas flera av de frågor som är av betydelse för att forma ett uthålligt jordbruk. Målsättningen är att visa upp ett jordbruk med fokus på produktionsbiologi och ekonomi men samtidigt med en noggrann genomgång av olika åtgärder för att minska miljöpåverkan. Arbetet intensifieras med att tydliggöra vilka konkreta åtgärder som leder till hållbara odlingssystem.

Intresset fortsätter att öka, när det gäller terminshandel. Intresset kommer säkert att bestå men det är lika angeläget att resonera om på vilken skördenivå det är möjligt att bedriva terminshandel. Det är bra med toppskördar men det är lika viktigt att undvika låga skördar i situationer med mer av extremväder. Torkan gör sig allt oftare påmind under växtsäsongen. Vi behöver se mer till helheten. Det är viktigt att tänka över vad som är en långsiktigt stark växtföljd i förhållande till ett kortsiktigt marknadsval. En mycket intressant fråga är vad vi kan belägga som skördepotential under olika odlingsbetingelser.

Aktuella frågeställningar bearbetas i olika projekt. Vunna erfarenheter skall presenteras, primärt till Odling i Balans' intressenter. Ett aktuellt exempel utgör den temadag med fokus på markvård som genomfördes i mitten av januari. Alla presentationer och en sammanfattning läggs ut på OiB's hemsida. En central del utgör den omfattande redovisningen av olika nyckeltal för de olika pilotgårdarna. Ett exempel på detta är de beräkningar över energieffektivitet som redovisats för torkprocessen på de olika pilotgårdarna under en följd av år. Detta arbete har legat till grund för att Odling i Balans under hösten kunnat göra en redovisning för Statens jordbruksverk. Det framgår mycket tydligt hur enskilda gårdar kan effektivisera torkprocessen men också hur viktigt det är att påbörja skörda vid låga vattenhalter.

Klimatfrågan är fortsatt mycket aktuell. Det är intressant och imponerande att Odling i Balans, som en ganska liten organisation, har intagit positionen som en av aktörerna inom området. Dokumentationen på pilotgårdarna är en viktig bas för att redovisa förhållandet vid olika driftsinriktning samt att belysa effekten av olika åtgärder.

Ett annat viktigt ämnesområde utgör jordbearbetningen och övriga körmoment på fälten. I allt fler sammanhang diskuteras risken för skadlig packning i den övre alven samt hur detta påverkar skördepotentialen. Dessa frågor har prioriterats när det gäller verksamhet inom olika projektområden.



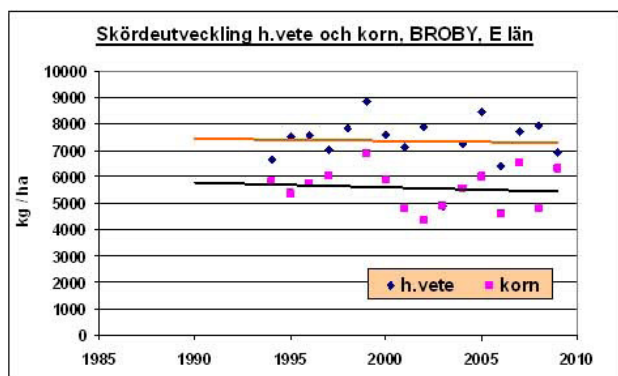
Odling i Balans har initierat bildandet av en intressentförening, RJ, för reducerad jordbearbetning. På hemsidan beskrivs verksamheten.

På hemsidan kan Du anmäla Dig till RJ!

Bilden är från en av två temadagar som genomfördes under hösten. Programmet omfattade test av olika ploginställningar och redovisning av erfarenheter på gårdar som tillämpar reducerad jordbearbetning.

Temadag på Svalöfs gymnasium med ett 60 tal deltagare

En viktig del i arbetet utgör en genomgång av åtgärder som bidrar till en hög och jämn skörd över åren. I detta sammanhang är det intressant att utnyttja den dokumentation som finns på pilotgårdarna. Det finns i flera fall möjlighet att redovisa förhållandet under snart 20 år. Variationen mellan år är betydande och i flera fall finns tyvärr en tendens till avklingande utveckling när det gäller skördenivå.



Skördeutvecklingen för spannmål på Broby gård, Östergötland. Det finns en förklaring till att skördeutfallet klingat av. Ett effektivt maskin- / odlingskoncept kan ge något sämre odlingsbetingelser. Samtidigt har sänkta kostnader med marginal kompenserat för den något lägre skörden.

Skördeutvecklingen på en av pilotgårdarna

På flera av pilotgårdarna, främst för gårdar i södra Sverige har det under 2009 bärgats en volymmässigt mycket bra skörd. Särskilt gäller detta i nordvästra Skåne där lerjordarnas vattenförråd var en tillgång när torkan blev utdragen. Gårdarna i Mälardalen hade ett mycket bra utgångsläge men har ännu ett år påverkats av onormalt låg nederbörd under växtsäsongen. Detta visar hur starkt växtodlingen påverkas av yttre faktorer. Det är intressant att studera bakomliggande faktorer. Det blir allt viktigare att belysa vilka åtgärder som kan bidra till att parera för effekten av en ogynnsam årsmån.

Årsmötet hölls på Norups gård, Knislinge i nordöstra Skåne. Närvarande var ca 50 personer. Vid årsmötet valdes Ebbe Persson, Egonsborg till ny företrädare för pilotgårdarna. Övriga ledamöter i styrelsen omvaldes. Till ordförande valdes Sven Norup. I anslutning till årsmötet höll lantbrukschef Arne Rantzow, Lantmännen ett föredrag med rubriken: Lantmännen Lantbruk - en allt bättre affärspartner?

Styrelsen / referensgruppen har under året sammanträtt vid 5 tillfällen.



Sven Norup, ordf. i OiB guidar besökarna



Peter Malmström och Ebbe Persson
två av 17 pilotgårdsföretagare

Norups gård är belägen ca. 2 mil nordväst om Kristianstad. Gården omfattar ca. 170 ha åker. Potatis är huvudgröda i en fastlagd växtföljd. Fälten på gården har ett tunt matjordsskikt. Detta i kombination med *uppmärksammade strukturskador* har initierat åtgärder för att minska risken för skadlig packning. Sedan ett par år tillbaks bedrivs verksamhet för att kunna förädla kallpressad olja till produkter för livsmedelsmarknaden samt ett bioraffinaderi för olika veg. oljor. Under senare tid har det byggts upp en verksamhet inriktad på processteknik för förädling av olika energibärare till biogas.

Under de senaste fem åren har delar av arealen odlats ekologiskt. Det är intressant att på en och samma gård bedriva såväl ekologisk som anpassad konventionell växtodling. Inom båda systemen finns utvecklingsmöjligheter och det är angeläget att utnyttja all kunskap och erfarenhet när det gäller att utveckla en uthållig växtodling.

Odling i Balans' Pilotgårdar

Verksamheten omfattar f.n. 17 gårdar, benämnda pilotgårdar. På några av pilotgårdarna genomförs f.n. omfattande utbyggnad av animalieproduktionen i första hand på Södergård. Djurhållningen byggs också ut på Broby, Bottorp och på Västraby. På Södervidinge sker en fortsatt utveckling av fältmässig grönsaksproduktion. Gården i Dalarna med inriktning vall-mjolk drivs nu ekologiskt. En central del på pilotgårdarna utgör dokumentation av genomförda respektive planerade åtgärder. Checklistan för "miljö- och kvalitetssäkrad växtodling" har liksom tidigare reviderats inför årets odlingssäsong. En annan viktig åtgärd är arbetet med redovisning av olika nyckeltal.

Intressenterna

För närvarande är det 25 intressenter som anslår medel till verksamheten. Dessa företräder olika delar i kedjan från "jord till bord". Arbeta pågår för att vidga intressentbasen ytterligare. Verksamheten skall ha en tydlig kunskapsprofil. Odling i Balans företräder inte någon typ av märkning och skall inte uppfattas som ett marknadskoncept.

Information

Erfarenheter från projektarbeten och aktiviteter på pilotgårdarna har presenterats vid olika sammankomster. En viktig del utgör deltagandet på Borgeby Fältdagar. Under 2009 fokuserades på att visa på konkreta åtgärder på pilotgårdarna för att minska växtnäringsläckaget. En mycket uppskattad aktivitet är den årligen genomförda temadagen i janurai månad.

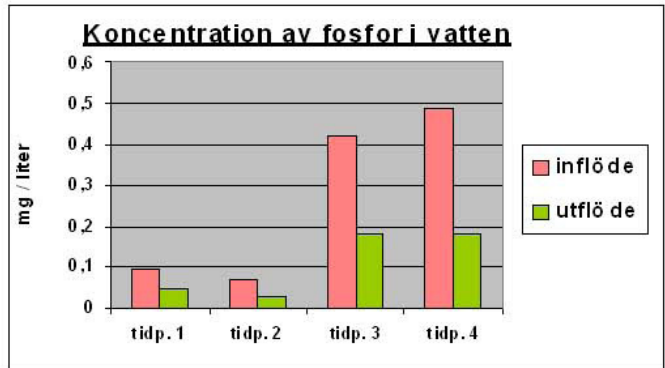
Hemsidan www.odlingibalans.com ger en omfattande redovisning av verksamheten. I många fall finns en länk till intressenterna. På hemsidan presenteras bl.a. pilotgårdarna med fokus på vidtagna åtgärder.

Projekt / utveckling

Odling i Balans bearbetar ett stort antal projektområden. I flera fall ges möjlighet för värdefullt kunskapsutbyte genom att pilotgårdarna utnyttjas av forskare och studenter vid SLU, både på Alnarp och Ultuna i samband med olika special- och examensarbeten.

Projektverksamheten planeras av OiB's vetenskapliga råd samt i nära kontakt med intressenterna. Detta ger möjlighet att kontinuerligt initiera och bearbeta viktiga frågeställningar. Under det senaste året har det bl.a. genomförts projektarbeten inom följande områden:

- Fortsatta undersökningar för att visa på risken för skadlig markpackning i den övre alven
- Jordbrukets klimatpåverkan, redovisning på olika gårdar med redovisning av förbättringar - lämnat underlag för examensarbeten, samarbete med Växa Halland
- Åtgärder för att minska transporten av fosfor via ytavrinning
Figuren till höger visat på P halten vid inflöde resp. utflöde i en anlagd sedimentdamm på Hacksta
- Analys av orsaker till avstannad skördeutveckling
- Kontinuerligt arbete för att minska risken för transport av bekämpningsmedelsrester till vattenmiljön



Odling i Balans är under 2009 fortsatt med som intressent i Partnerskap Alnarp vid SLU. En ytterligare ämneskonferens med temat **"Mark med mer att ge"** genomfördes med 75 deltagare i början av 2010.

Lars Törner agronom, verksamhetsledare

Odling i Balans
Ormastorp 042-321005
260 30 Vallåkra 070-3304200
info@odlingibalans.com
www.odlingibalans.com

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	261 506
årets resultat	54 524
disponeras så att	
i ny räkning överföres	316 030

Föreningens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med tilläggsupplysningar.

Resultaträkning

	Not	2009-01-01 -2009-12-31	2008-01-01 -2008-12-31
Nettoomsättning	1	1 784 489 1 784 489	1 634 244 1 634 244
Rörelsens kostnader			
Handelsvaror		-381 676	-316 446
Övriga externa kostnader	2	-466 431	-441 010
Personalkostnader	3	-863 775	-844 089
		-1 711 882	-1 601 545
Rörelseresultat		72 607	32 699
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		2 875	33 675
Räntekostnader och liknande resultatposter		0	-941
		2 875	32 734
Resultat efter finansiella poster		75 482	65 433
Resultat före skatt		75 482	65 433
Skatt på årets resultat		-20 958	-20 591
Årets resultat		54 524	44 842

Balansräkning

Not

2009-12-31

2008-12-31

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Inventarier, verktyg och installationer

4

0

0

Omsättningstillgångar

Kortfristiga fordringar

Kundfordringar

578 493

286 868

Övriga fordringar

2 300

2 167

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

142 950

0

723 743

289 035

Kassa och bank

709 012

964 290

Summa omsättningstillgångar

1 432 755

1 253 325

SUMMA TILLGÅNGAR

1 432 755

1 253 325

Balansräkning	Not	2009-12-31	2008-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	5		
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst eller förlust		261 506	216 664
Årets resultat		54 524	44 842
		316 030	261 506
Summa eget kapital		316 030	261 506
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		99 091	140 031
Aktuella skatteskulder		16 412	-4 720
Övriga skulder		209 181	36 523
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	6	792 041	819 985
Summa kortfristiga skulder		1 116 725	991 819
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 432 755	1 253 325
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Tilläggsupplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och med tillämpande av allmänna råd, rekommendationer samt uttalanden från Bokföringsnämnden.

Övriga tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärden där inget annat anges.

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Övriga tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärden där inget annat anges.

Periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Noter

Not 1 Övriga rörelseintäkter

	2009	2008
Nettoomsättningen per rörelsegren		
Anslag intressenter	1 041 000	930 000
Projektreddovisning	464 271	484 196
	1 505 271	1 414 196

Not 2 Arvode till revisorer

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är övriga uppdrag.

	2009	2008
Revisionsuppdrag	10 962	9 625
	10 962	9 625

Not 3 Anställda och personalkostnader

	2009	2008
Medelantalet anställda		
Män	1	1
	1	1
Löner och andra ersättningar		
Styrelse och verkställande direktör	115 133	111 334
Övriga anställda	396 817	380 863
	511 950	492 197
Sociala kostnader		
Pensionskostnader för övriga anställda	143 549	146 042
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	165 956	164 617
	309 505	310 659
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	821 455	802 856

Not 4 Inventarier, verktyg och installationer

	2009-12-31	2008-12-31
Ingående anskaffningsvärden	95 888	95 888
Försäljningar/utrangeringar	-95 888	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	95 888
Ingående avskrivningar	-95 888	-95 888
Försäljningar/utrangeringar	95 888	
Utgående ackumulerade avskrivningar	0	-95 888
Utgående redovisat värde	0	0

Not 5 Förändring av eget kapital

	Balanserat resultat	Årets resultat
Belopp vid årets ingång	216 664	44 842
Disposition av föregående års resultat:	44 842	-44 842
Årets resultat		54 524
Belopp vid årets utgång	261 506	54 524

Not 6 Förutbetalda intäkter

	2009-12-31	2008-12-31
Nyckeltal för pilotgårdar	50 000	100 000
Övriga samband åtgärder / checklista	15 000	30 000
Beslutsstöd allmänt nyckeltal	15 000	20 000
Info hemsida / utställningar / temadagar	40 000	40 000
OiB proj folder klimat	30 000	30 000
Växtnäring	20 000	30 000
Växtskyddsmedel, allmänt	40 000	30 000
Energitillförsel	20 000	30 000
Markstruktur	20 000	30 000
Klimatpåvarkan proj (N län)	40 000	30 000
Utveckling av nyckeltal, uppdrag LRF	50 000	0
Biologisk mångfald	10 000	10 000
Växtnäring i vatten (nitrat/fosfor)	20 000	40 000
Växtnäring / (mod P utlakning)	20 000	20 000
Besk medel red bearb HA	15 000	20 000
Begränsad ammoniakavgång	10 000	20 000
Kol- och humusbalanser	40 000	20 000
Integrerad odling, särskild växtskydd	40 000	30 000
Uthållighet, självförsörjning	20 000	20 000
Precisionsodling, allmänt	20 000	20 000
Möjlighet inder för red bearbetning (RJ)	50 000	30 000
Anpassning av kem i vattenskyddsområden	20 000	20 000
Mineraliseringsindex	20 000	20 000
Demorutor spridning losta		10 000
Skördeutveckling / olika växtföljder	30 000	30 000
Skördeutveckling / vid djukultivering		35 000
Spårbarhet, insats / kvalitet	13 000	3 000
	668 000	718 000

Höör den 4 maj 2010

Kjell Gustavsson

Christer Nilsson

Bernt Bertilsson

Sven Norup

Per Hansson

Ebbe Persson

Vår revisionsberättelse har lämnats .

Mikael Ström
Auktoriserad revisor

Torsten Thuresson
Revisor